

Kelan asiantuntijalausunto

Seija Sukula, etuuspäällikkö

Heidi Giss-Hannikainen, lakimies

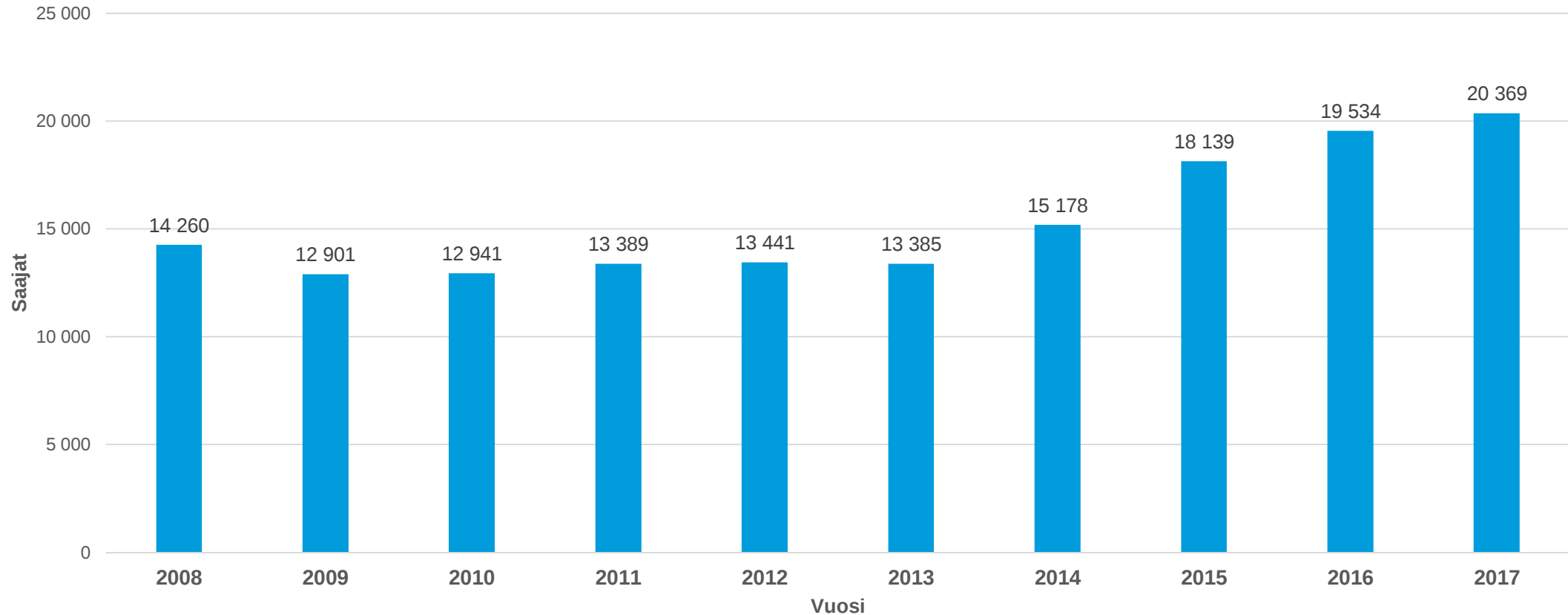
Marjut Hevosmaa, vastaava suunnittelija

Sosiaali- ja terveysvaliokunta 9.11.2018

Kela|Fpa[®]

Kelan ammatillisen kuntoutuksen saajat vuosina 2008-2017

Lainmuutoksen taustaa, NEET-nuorten kuntoutuksen kehittämisen projekti syntyy

- Kelan ammatillisen kuntoutuksen lainmuutos 1.1.2014
 - Myöntöedellytyksiä muutettiin Kelan kohderyhmälle (nuoret ja työelämään vakiintumattomat) paremmin soveltuviksi.
 - Sairauden tai vamman lisäksi työ- tai opiskelukyvyn ja ansiomahdollisuuksien olennaisen heikentymisen arvioinnissa huomioon henkilön kokonaistilanne.
- Kuntoutuskomitea 11/2017: Kelan ammatillisen kuntoutuksen kriteerien muuttaminen nuorten osalta ([selvitys osana hallituksen ohjelmaa](#), Malmström et al 2018)
- Kelalle tehtävä kehittää palveluita alle 30-vuotiaille NEET-nuorille
 - Kelan NEET-nuorten kuntoutuksen kehittämisen projekti vuosille 2018-2019
 - Tavoitteena ammatillisen kuntoutuksen lainvalmistelu

2017

1-6/ 2018

7-12/2018

1-6/2019

Valtion talousarvioesitys 2018

- Strateginen tavoite ammatillisen kuntoutuksen lain päivittämisestä
- Lisärahoitus Kelalle kohderyhmän nuorten palvelujen kehittämiseen
- Kehittämisen suunnitelma 12/2017

Ammatillinen kuntoutusselvitys

- 3/2018 lukien NEET-nuorille ilman lääkärinlausuntoa ja suullinen hakeminen

Jatko nuoren ammatillisena kuntoutuksena (uusi KKRL 7 a§)

Toimintakyky-suositus

- 1.3.- 30.6.2018 THL:n koordinoiman työryhmän työskentely
- julkaisu syksyllä 2018 Kuntoutusta kehittämässä-sarjassa

Toimintakykysuosituksen jalkauttaminen

Ohjautumisen ja palvelukanavien kehittäminen

”Motivointijakson” kehittäminen

- Palvelukuvaus
- Palveluntuottajien hankinta

NUOTTI-valmennus

- Uusi matalan kynnyksen ammatillisen kuntoutuksen palvelu
- 6/2018 lukien ilman lääkärinlausuntoa ja suullinen hakeminen NEET-nuorille

Jatko nuoren ammatillisena kuntoutuksena (uusi KKRL 7 a§)

Arviointitutkimus

- 1.6.2018 – 30.6.2019
- Hämeen ammattikorkeakoulu toteuttaa
- Loppuraportti 6/2019

Kelan sisäinen ja ulkoinen koulutus ja tiedottaminen

Kokemukset

- Yhteensä **907 nuorta** (syyskuu 159, lokakuu 224)
 - Ammatilliseen kuntoutusselvitykseen tehty 317 päätöstä (syyskuu 32, lokakuu 25)
 - NUOTTI-valmennukseen 590 päätöstä (syyskuu 127, lokakuu 199)
- Heterogeeninen ryhmä
- Motivointi tärkeää
- Uudet kuntoutukseen ohjaavat tahot

Nuoren ammatillinen kuntoutus 1.1.2019 lukien (KKRL 7a§)

Nuoren ammatillista kuntoutusta järjestetään 16-29-vuotiaalle henkilölle, jonka toimintakyky on olennaisesti heikentynyt ja jolla on kuntoutuksen tarve.

- Tavoitteena tukea ja edistää syrjäytyneiden ja syrjäytymisvaarassa olevien nuorten toimintakykyä, elämänhallintaa sekä valmiuksia ja kykyä opiskella ja työllistyä
- Tarkoitettu erityisesti nuorille, jotka ovat ilman opiskelu- tai työpaikkaa tai joiden opiskelu on vaarassa keskeytyä
- 7a§:n mukaisena järjestetään nuoren kuntoutustarvetta ja –mahdollisuuksia sekä nuoren opiskelu- ja työllistymismahdollisuuksia selvittäviä ja arvioivia palveluja. Lisäksi valmennuksellisia palveluja. (AKSE, TEAK, koulutuskokeilu, Nuotti-valmennus)

Hakeminen ja ohjautuminen kuten kokeilussa

Kuntoutusraha nuoren ammatillisen kuntoutuksen ajalta

- Ei edellytä kuntoutukselta tuntimääräistä päiväkohtaista kestoaa
 - Vrt. muutoin edellytetään 4h kestoaa matkoineen
- Päätös ja maksaminen koko kuntoutuspäätöksessä mainitun kuntoutuksen keston ajan, myös kuntoutuksen odotus- ja väliajoille ilman kalenterivuositista enimmäiskuukausikestoaa
 - Vrt. muutoin voi saada enintään 3 kuukaudelta kummankin syyn perusteella erikseen laskettuna
- Jos kuntoutusraha on vähimmäismääräinen, voi saada lisäksi ylläpitokorvausta
- Suullinen hakeminen kuntoutuksen yhteydessä

Hallituksen esitys nuorten ammatillisen kuntoutuksen järjestämisestä vuonna 2019

Esitys edellyttää

- Kelalta hakemis- ja päätöksentekoprosessien ja palvelujen kehittämistä
- eri viranomaistahojen nykyistä tiiviimpää yhteistyötä nuorten asioissa
- yhteistyökanavia ja -menetelmiä muiden viranomaisten ja toimijoiden suuntaan tuen tarjoamiseksi yhteistyötahoille kuntoutustarpeessa olevien nuorten tunnistamisessa ja kuntoutukseen hakemisessa.

Esityksen tavoitteena on, että nuorten ohjaaminen muilta viranomaistahoilta Kelan palveluihin helpottuisi ja palveluprosessit olisivat nykyistä joustavampia.